

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3657/2022
30.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Драгане Бољевић, Радославе Мађаров, Марине Милановић и Весне Станковић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ... и ГГ из ..., чији је заједнички пуномоћник Јасна Мркшић адвокат из ..., против тужене Управе за заједничке послове покрајинских органа из Новог Сада, коју заступа Правобранилаштво аутономне покрајине Војводине, ради исплате, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2508/22 од 07.06.2022. године, на седници одржаној 30.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2508/22 од 07.06.2022. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2508/22 од 07.06.2022. године и пресуда Основног суда у Новом Саду П1 2329/2021 од 15.03.2022. године у првом, другом, трећем, четвртном, петом, шестом и седмом ставу изреке, тако што се **ОДБИЈАЈУ** као неосновани тужбени захтеви да се тужена обавезе да исплати: тужиљи АА, за период од 01.06.2018. до 31.03.2021. године, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада 99.559,04 динара са законском затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате и 13.354,51 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора 108.043,58 динара са законском затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате и 15.343,22 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године; тужиоцу ББ за период од 01.06.2018. до 30.04.2021. године, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада 60.296,32 динара са затезном каматом од 13.06.2021. године до исплате и 6.147,68 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 12.06.2021. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора 112.535,79 динара са затезном каматом до 13.06.2021. године до исплате, и 15.746,47 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 12.06.2021. године; тужиљи ВВ, за период од 01.06.2018. до 31.03.2021. године на име накнаде трошкова за исхрану у току рада 112.705,04 динара са затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате и 16.686,91 динар на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора 108.043,58 динара са затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате и 15.343,22 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године и тужиљи ГГ, за период од

01.06.2018. до 31.03.2021. године, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 88.516,40 динара са затезном каматом од 08.06.2021. године и, 13.448,56 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора 108.043,58 динара са затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате и 15.343,22 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године као и да за ове тужиоце уплати одговарајуће доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и накнади им трошкове поступка.

ОБАВЕЗУЈУ СЕ тужиоци да на име трошкова парничног поступка исплати туженој 60.000,00 динара у року од 8 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П1 2329/2021 од 15.03.2022. године, ставом првим изреке усвојени су тужбени захтеви. Ставом другим изреке обавезана је тужена да тужиљи АА, за период од 01.06.2018. године од 31.03.2021. године исплати, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада, износ од 99.559,04 динара са законском затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате, износ од 13.354,51 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора, износ од 108.043,58 динара са законском затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате, као и износ од 15.343,22 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године. Ставом трећим изреке обавезана је тужена да тужиоцу ББ за период од 01.06.2018. године до 30.04.2021. године исплати, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 60.296,32 динара, са затезном каматом од 13.06.2021. године до исплате, износ од 6.147,68 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 12.06.2021. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора износ од 112.535,79 динара са затезном каматом до 13.06.2021. године до исплате, као и износ од 15.746,47 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 12.06.2021. године. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиљи ВВ, за период од 01.06.2018. године до 31.03.2021. године исплати, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 112.705,04 динара са затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате, износ од 16.686,91 динар на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора износ од 108.043,58 динара, са затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате, као и износ од 15.343,22 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године. Ставом петим изреке обавезана је тужена да тужиљи ГГ, за период од 01.06.2018. године до 31.03.2021. године, исплати, на име накнаде трошкова за исхрану у току рада износ од 88.516,40 динара са затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате, износ од 13.448,56 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године и на име накнаде регреса за коришћење годишњег одмора износ од 108.043,58 динара, са затезном каматом од 08.06.2021. године до исплате, као и износ од 15.343,22 динара на име затезне камате обрачунате од доспелости до 07.06.2021. године. Ставом шестим изреке обавезана је тужена да за тужиоце на наведене износе накнада из претходних ставова изреке уплати одговарајуће доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање. Ставом седмим изреке обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 175.000,00 динара са законском затезном каматом до дана извршности пресуде до исплате. Ставом осмим изреке ослобођени су тужиоци обавезе плаћања трошкова судских такси.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2508/222 од 07.06.2022. године, одбијена је жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у делу одлуке о тужбеном захтеву и о трошковима поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је, због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, посебна ревизија тужене у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе по питању права запослених у државним органима и јавним службама на исплату накнаде трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора, због чега је одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је ревизија тужене основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиле АА, ВВ и ГГ, у периоду од 01.06.2018. до 31.03.2021. године, а тужилац ББ у периоду од 01.06.2018. до 31.04.2021. године, су били запослени код тужене. Плате тужилаца у означеним периодима обрачунаване су применом коефицијента 7,45, прописаног Покрајинском уредбом о платама, накнади трошкова, отпремнини и другим примањима постављених и запослених лица у органима Аутономне покрајине Војводине на основицу коју је одредила Влада Републике Србије. Тако обрачунате и исплаћене плате у утуженом периоду никада нису биле више од минималне зараде, а када су биле нижа плате тужилаца су кориговане – допуњаване до њихове висине. У обрачунским листама нису исказивани трошкови исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су применом прописа цитираних у образложењу првостепене пресуде усвојили тужбене захтеве, са образложењем да са исплатом минималне зараде тужиоцима нису исплаћене накнаде које су предмет овог спора јер минимална зарада, по дефиницији из члана 111. Закона о раду, исте не садржи. По становишту судова, Закон о платама у државним органима и јавним службама (одредбе чланова 1. – 4.) у погледу минималне зараде нема карактер посебног закона јер је тај институт не регулише на другачији начин. Због тога је, у недостатку прописаних параметара за обрачун трошкова исхране у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора њихова висина утврђена по аналогiji – према критеријумима из Колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности Републике Србије која се финансирају из буџета.

По становишту Врховног суда, нижестепени судови су у овом спору погрешно применили материјално право.

Закон о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник Републике Србије“ број 34/01 ... 86/19) прописује начин утврђивања плата, додатака, накнада и осталих примања запослених у државним органима и јавним службама које се финансирају из буџета Републике Србије, аутономне покрајине и јединица локалне

самоуправе. Одредбом члана 3. став 1. тог закона прописано је да основица за обрачун и исплату плата утврђује Влада, осим за председника Републике, народне посланике и именована, постављена и запослена лица у службама председника Републике и Народне Скупштине Републике Србије. Према одредби члана 4. став 1. наведеног закона, коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему, а по ставу 2. истог члана коефицијент садржи и додатак на име накнаде за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора. Коефицијент за обрачун и исплату плата запослених у државним органима и јавним службама утврђени су Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у државним органима и јавним службама које је Влада Републике Србије донела на основу члана 8. Закона о платама у државним органима и јавним службама.

Одредбом члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду, прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду, поред осталог и за исхрану у току рада, ако послодавац то право није обезбедио на други начин и за регрес за коришћење годишњег одмора. Одредбе тог закона примењују се и на запослене у државним органима, органима територијалне аутономије и локалне самоуправе и јавним службама, ако законом није другачије одређено (члан 2. став 2.).

У конкретном случају, тужиоци су запослени у органу Аутономне покрајине Војводине, па се на утврђивање и обрачун њихових плата као и накнада и додатака по основу рада примењују прописи којима се уређују плате, накнаде и друга примања запослених у државним органима. Супсидијарна примена Закона о раду прописана је само за случај када посебним законом положај, права и обавезе и одговорности запослених у државним органима нису другачије уређене. С обзиром да је одредбом члана 4. став 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама прописано да коефицијент за обрачун плате садржи и додатак за исхрану у току рада и регрес за коришћење годишњег одмора, та одредба посебног закона искључује примену одредбе члана 118. став 1. тачке 5. и 6. Закона о раду. Пошто је накнада трошкова за исхрану у току рада и регреса за коришћење годишњег одмора у утуженом периоду тужиоцима исплаћивана кроз коефицијент за обрачун њихових плата, не припада им право на додатну исплату накнаде и трошкова које тужбом потражују, без обзира на чињеницу да су им плате исплаћиване у висини минималне зараде.

Са свега наведеног, на основу члана 416. став 1. ЗПП, одлучено је као у другом ставу изреке.

Одлука о трошковима поступка донета је применом члана 165. став 2. у вези чланова 153. став 1. и члана 154. ЗПП. Туженој су досуђени трошкови за састав одговора на тужбу у износу од 9.000,00 динара, приступ на два одржана рочишта у износу од по 10.500,00 динара, састав жалбе 12.000,00 динара и састав ревизије 18.000,00 динара

**Председник већа - судија
Бранка Дражић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић